N°. 105. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 3 Mei.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische afgevaardigden hebben gisteren de behandeling van het ontwerp betreffende de vondelingen, waarover reeds in Maart beraadslaagd was, doch 't welk men toen uithoofde den spoed die met het ontwerp van den ijzeren spoorweg gemaakt werd, had ter zijde gesteld, op nieuw hervat. Gelijk men weet komen de vondelingen thans ten laste der gemeenten waar dezelve neergelegd zijn. Het ontwerp heeft de strekking om de kosten voor dezelve door de provincie te doen dragen; doch de centrale sectie der kamer heeft vermeend dat de kosten ten laste van den staat behoorden te komen, even als zulks in Frankrijk plaats heeft. De discussie deze zaak betreffende zal in de zitting van heden worden voortgezet.

De belgische senaat heeft gisteren na eenige debatten van weinig belang, het ontwerp van den aan te leggen spoorweg van Antwerpen naar Keulen met 30 tegen 8 stemmen aangenomen. Door het lid *d'Haussy* was nog bij de discussie een amendement voorgedragen in 't belang der onderneming bij wijze van concessie, doch zulks werd met 32 tegen 10 stemmen verworpen.

— Het hoog militair geregtshof te Brussel gaat met het onderzoek van de zaak der plunderingen voort, en worden nog dagelijks personen door hetzelve in 't verhoor wegens het gebeurde genomen. Een paar der gearresteerde lieden hebben voor een paar dagen hunne vrijheid weder gekregen en daaronder, zoo de brusselsche bladen melden, een Hollander, die op den 6den voor het hotel van den graaf *de Bethune* de teugels van het paard van den majoor der gendarmerie zou gegrepen hebben.

— Het kiesdistrict van Doornik heeft den heer *de Jonghe d'Ardoye* tot lid van den senaat gekozen, ter vervanging van den heer *de Guchteneere*, onlangs overleden.

— Gisteren waren te Antwerpen genoteerd: Belg. 97½, ⅝; Braz. 74¼; Sp. perpet. 70½, ⅝, ½; 3 pCt. 45¼. Uitgest. 16, 15¾; Sicil. 93; Rom. L. 94⅞.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten April.

In de kamer van afgevaardigden is gisteren de beraadslaging geopend over dat gedeelte van het budget van oorlog, hetwelk tot de voortdurende bezetting van Algiers betrekking heeft. Het rapport der commissie, die met de taak werd belast om, naar aanleiding van een plaatselijk onderzoek, tot de beslissing van dit gewigtig vraagpunt alle bouwstoffen bijeen te zamelen, schijnt daarover geen voldoend licht te hebben verspreid, immers men beklaagt zich, dat in hetzelve rapport het gevoelen dier commissie niet duidelijk is uitgedrukt, en dat zij, in weerwil van ontelbare bezwaren, de voortdurende bezetting en het stelsel van kolonisatie durft aanprijzen, alleen om aan de zoogenaamde publieke opinie genoegen te geven. Van daar dat vele vertegenwoordigers, nadat hun dit stuk is bekend geworden, meer dan te voren bedenking vinden om op nieuw tot eene uitgave van niet minder dan 37 millioenen franken hunne toestemming te geven, maar vooraf van het gouvernement meer naauwkeurige inlichtingen vorderen, om daarna te beslissen, of men met eenig vertrouwen immer de vergoeding eener zoo kostbare onderneming kan te gemoet zien; terwijl anderen zich reeds thans zoo zeer van het gewigt der bezwaren overtuigd houden, dat zij aan eene dadelijke ontruiming de voorkeur geven. Onder deze laatste behoort de heer *de Sade*, die gisteren het woord voerde, en wiens betoog slechts zeer onvoldoende door een der leden der straks genoemde commissie, den heer *Piscatory*, werd wederlegd.

— De ministeriele dagbladen bevestigen heden, dat op den 17den dezer, de minister van binnenlandsche zaken in Spanje, de heer *Burgos*, eervol uit deze betrekking ontslagen, en door don *Jose Marior Moscoso de Altamira*, die in het jaar 1821 onder het bestuur der cortes denzelfden post bekleedde, vervangen werd. Men meende te Aranjuez, waar het hof nog steeds verblijf houdt, dat binnen kort ook het beleid der finantien aan een ander zoude worden opgedragen. De berigten die men aldaar uit de provincien ontvangen had, luiden over het algemeen vrij gunstig. Er was, zoo men meende, door de aanhangers van don *Carlos*, een zeer uitgebreid plan ontworpen, om in verschillende streken, op hetzelfde oogenblik, eenen opstand te doen uitbarsten, langs dien weg de magt van het bestuur te verdeelen en dus aan genoemden vorst gelegenheid te geven, om aan het hoofd van een korps, dat hij op Portugeesch grondgebied heeft bijeengebragt, in een der provincien Leon of Estramadura door te dringen, en, kan het zijn, zich onverwacht in de nabijheid der hoofdstad te vertoonen, waar dan zijne aanhangers mede het hoofd zouden opsteken, en welligt binnen kort eene omwenteling mogt zijn tot stand gebragt. Met dit ontwerp nu zouden voorts alle de bewegingen in verband staan, die onlangs door *Merino* en andere partijgangers werden beproefd, doch waarvan de meeste dadelijk zijn onderdrukt; zoodanig, dat het Spaansch gouvernement, zich nu veilig rekenende, en op eens aan deze woelingen een einde willende maken, den generaal *Rodil* had gelast don *Carlos* tot op Portugeesch grondgebied te vervolgen. Het schijnt dus volgens deze berigten, dat men dien togt in 't uitsluitend belang der thans te Madrid gevestigde regering, en niet als eene gewapende tusschenkomst heeft ondernomen.

Minder gunstig luiden de berigten die men gisteren van de Spaansche grenzen heeft ontvangen, daar dezelve vermelden dat de generaal *Quesada* die in Navarre het bevel voert, door de insurgenten is geslagen, en genoodzaakt om met verlies van een gedeelte van zijn geschut, binnen Pampeluna de wijk te nemen.

— Van eene andere zijde heeft de telegraaf heden de belangrijke tijding overgebragt, dat de stad Almeida in Portugal door de troepen van dona *Maria* is bezet.

— Uit Bern schrijft men dat het kantonnaal bestuur onder dagteekening van den 21sten dezer aan de Poolsche uitgewekenen eene sommatie heeft gedaan, om van het laatste aanbod van het Fransch bestuur gebruik te maken, en het Zwitsersch grondgebied zoodra mogelijk te verlaten.

Luidens een bijzondere correspondentie van den 23sten dezer voegt de *National* hierbij, dat een courrier, van Weenen komende, den vorigen dag te Bern aan alle de gezanten, die van Frankrijk en Engeland uitgezonderd, den last had overgebragt, om onmiddellijk genoemd kanton te verlaten. Indien deze maatregel, welke gemeenschappelijk door de mogendheden werd genomen, niet binnen veertien dagen de verwijdering van alle uitgewekenen ten gevolge had; zoude men het Zwitsersche bondgenootschap met eene bezetting van tachtig duizend man Duitsche, Oostenrijksche en Sardinische troepen bedreigen.

— De fondsen waren heden (29 *April*) genoteerd: 5 pCt. kont. 104,50; op tijd 104,60; 3 pCt. kont. 78,40; op tijd 78,60; Nap. renten kont. 95; op tijd 95,10; Sp. perpet. kont. 72⅜; op tijd 72¾; 3 pCt. kont. 44⅜; op tijd 44¾; Cortes geopend 29¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den Mei.

De *Staats-Courant* van heden houdt de wet van 28 April, tot aflossing van de nog overgeblevene obligatien, rentende zes ten honderd van 1831, uitgegeven op den 1sten dezer.

— Heden morgen vroegtijdig is onze vesting gepasseerd de batterij veld-artillerie, N°. 6, onder bevel van den WelEdG. heer kapitein *Wijckhuizen*, te Prinsenhage gekantonneerd liggende en zich naar de heide nabij Teteringen begevende, om aldaar op heden te worden geinspecteerd.

Tegen elf ure is onze vesting binnen gemarcheerd, het 1ste bataillon der 2de afdeeling infanterie, onder de bevelen van den WelEdG. heer Majoor *Senn van Basel*, laatstelijk in bezetting gelegen hebbende op de forten Lillo en Liefkenshoek, en bestemd om alhier vooreerst in garnizoen te blijven, ter vervanging van het reservebataillon dier afdeeling, waarmede hetzelve van garnizoen verwisseld heeft.

— Partikuliere berigten uit Rotterdam melden, dat Woensdag, 30 April, des middags 5 ure, aldaar de drukker van den *Etendard*, *Thompson*, in hechtenis genomen en naar het huis van arrest is gebragt; alsmede dat al zijne papieren in beslag zijn genomen.

— Uit Nieuwenhoorn (distrikt Brielle) schrijft men van den 23 April: » Gisteren avond is alhier brand ontstaan in eene bouwmanswoning, bewoond door *Abraham Poel*, welke zoo spoedig voortging, dat in den tijd van weinig meer dan twee uren, de geheele schuur en het grootste deel der woning werden in den asch gelegd. Het vaste eigendom was tegen brandschade verzekerd, doch niet het vee noch huisraad; vijf koeijen en drie paarden zijn daarbij omgekomen, ook van de losse goederen in de woning is weinig kunnen geborgen worden. De oorzaak van den brand is volstrekt onbekend.»

— Het Luiksch blad *le Rappel* berigt, dat de bisschop van Luik in de vorige week zich naar Namen en van daar, na vooraf den bisschop dier provincie te hebben medegenomen, zich naar Doornik heeft begeven, waar eene bijeenkomst van de hooge belgische geestelijkheid moest worden gehouden.

— Te vergeefs doet de policie te Brussel tot nog toe onderzoek naar de juweelen der Prinses *van Ligne*, die bij de plundering van des Prinsen hotel, op den 6den ll., met andere kostbaarheden zijn gestolen geworden.

— Men schrijft uit Frankfort van den 27 April als volgt: Onder het handelpubliek heeft zich dezen voormiddag, het oogschijnlijk tamelijk veel geloofverdienend berigt verspreid, van het eerstdaags aangaan eener Oostenrijksche nieuwe leening, ten beloope van 25 millioen florijnen konv. munt. Op den koers der fondsen oefende deze tijding alreeds invloed uit.

— De bevolking van Petersburg bestond in het vorige jaar uit 445,135 menschen, waaronder 291,290 van het mannelijke en 153,845 van het vrouwelijke geslacht; in het jaar 1832 bedroeg het gezamenlijke getal der bevolking niet meer dan 441,003 personen.

— De stad Moskau telde in het afgeloopen jaar 311,463 inwoners, waarvan 197,252 tot het mannelijke en 117,211 tot het vrouwelijke geslacht behooren. Van dit totaal-bedrag rangschikken zich 19,271 personen tot den adel; 6231 tot de geestelijkheid; 15,082 tot den handelstand, waarvan 1451 niet tot de stad behooren; 59,126 tot de burgerschap; voorts 8443 handwerkslieden; 2564 vreemdelingen; 21,232 in dienst staande en 13,200 uit denzelve ontslagen militaire personen, en eindelijk 2,538 fabrijkarbeiders.

Dikwerf hebben wij het gezegd, dat de onpartijdige geschiedenis over de september-omwenteling, zoowel over derzelver oorzaken, als aangewendde middelen en gevolgen, een zeer gestreng oordeel zoude vellen. Voor alsnog had het zich echter niet laten denken, dat de patronen en schutsheeren zelve dier omwenteling zich geroepen zouden gevoelen, om op eene plegtige wijze, ten aanhoore van geheel Europa, dieselfde omwenteling en de mannen die haar bewerkt hebben, en nu nog aan het hoofd derzelve staan, aan de schandpaal ten toon te stellen en op haar eigen werk alzoo het merk der schande en verachting te drukken.

De heer *Guizot*, de wijsgeerige beschouwer der nieuwe staatkundige denkbeelden, de voorstander der nieuwere begrippen en de hoofdverdediger der orde van zaken, die uit deze begrippen in Frankrijk is voortgekomen, door de omstandigheden en gebeurtenissen gedrongen, heeft dan zelf moeten optreden in de fransche wetgevende vergadering, om het gebonden gedrag der nieuwe orde van zaken, ten opzigte der belgische september-omwenteling, en ten opzigte van het nederlandsche gouvernement, hoewel slechts eigene aangelegenheden bedoelende, niet te min in het helderste daglicht te plaatsen.

De laatste gebeurtenissen te Parijs en Lyon gaven daartoe wel de voornaamste aanleiding. Maar wanneer de heer *Guizot*, en zoo wij vermeenen met regt, betoogen wilde, dat de uitgebroken onlusten en de daarop gevolgde gebeurtenissen slechts het werk van eenige volksmenners, alleen de gevolgen van teugellooze hartstogten en van een uitsinnig zoogenaamd liberalismus waren, wie zou dan hier bestrijden willen, dat de september-omwenteling uit andere oorzaken is voortgekomen, wie, in vele opzigten, de identiteit willen ontkennen, tusschen deze gebeurtenissen en die van augustus en september 1830 bestaande? Alhoewel de omstandigheden den heer *Guizot* daartoe aanspoorden, zeggen wij hem dank, dat hij opregt heeft willen zijn, zonder welligt over het gewigt zijner woorden na te denken, of zonder te vermoeden, hoeveel weerklank die zullen vinden bij de waardering der bescherming, welke het gouvernement van *Lodewijk Philips* aan de belgische omwenteling verleend heeft en nog verleent. Wij en elk onpartijdig beoordeelaar der gebeurtenissen zal ontwijfelbaar met ons acte nemen van de woorden, door den heer *Guizot*, bij de opening der vergadering van de fransche kamer van afgevaardigden, van den 14den ll. gesproken, toen hij zeide:

» *Eene bende moordenaars heeft zich achter barrikaden en » huizen verborgen. Daar waar de troepen zich vertoonen, vin- » den zij geen vijand; maar men bestookt hen van achteren » met een moorddadig vuur. Ziedaar het kenmerk der onlus- » ten, die gisteren uitbarstten*; HET IS DE LAAGSTE TRAP VAN VERNEDE- » RING VOOR EENE STAATKUNDIGE PARTIJ."

Bijna vier jaren geleden, las men in het eerste officiële verslag der gebeurtenissen, waarvan Brussel bij de intrekking onzer troepen, het tooneel leverde, bijna dezelfde woorden. En het niet te min vereerde het nieuwe bestuur in Frankrijk, waarvan de heer Guizot ook toen een deel uitmaakte, met deszelfs hooge bescherming eene *soortgelijke bende moordenaars*, die zich achter huizen en barrikaden verborgen, en van uit de huizen op de Nederlandsche troepen schoten, gekomen om de wettige orde te herstellen. Ook de brusselsche sluipmoordenaren durfden zich niet vertoonen, en hoewel *het kenmerk dier onlusten deed zien, op welk eenen lagen trap van vernedering de staatkundige partij, die zich in België had opgedaan, gezonken was*, verklaarde nogtans *Lodewijk Philips*, in naam van het Fransche volk, in naam der vrijheid (!) en in dien der staatkundige beschaving (!!), zich geroepen, om op dien *lagen trap van vernedering* openlijk het zegel zijner goedkeuring te drukken, en het zich tot eene eer te rekenen, dat hij aan het hoofd dier bende moordenaars een schoonzoon had; - een schoonzoon, die zijne roeping bij de jongste voorvallen in Brussel zoo *waardig* heeft weten te vervullen!

Wanneer nu datzelfde fransche bestuur eenige aanspraak maken wil, om met eenige waardigheid zijne roeping te vervullen, kan het dan, na de woorden van een zijner voornaamste tolken, zonder schaamte en wroeging, nog voortgaan eene orde van zaken te beschermen, die gegrondvest is op den oogenblikkelijken triomph eener partij, welke zich voorzeker nog meer had verlaagd en vernederd, dan die waarop de woorden van *Guizot* doelen? Kan het overige Europa, na eene zoo gewigtige bekentenis, en bij eene eerste vergelijking, nog stilzwijgend blijven berusten, in hetgeen dieselfde mannen, die zich thans dus doen hooren, voor de rust van Europa hadden voorgesteld? — Wij twijfelen.

Wij hadden alzoo gelijk, toen wij veronderstelden, dat er slechts weinige jaren zouden noodig zijn, om de waarheid verkondigd te zien, in afwachting van het kortstondig tijdperk, om het regt te doen zegevieren.

Die woorden, waarop wij de aandacht onzer lezeren hebben ingeroepen, plaatsen daarentegen de handelingen van het Nederlandsche gouvernement van zelve op die hoogte, waarop ze altijd hadden moeten beschouwd geworden zijn, en, naar ons inzien, moeten die handelingen, maar vooral ook de verschillende tooneelen van regeringloosheid, die wij beurteling en nu kortstondig nog hebben zien plaats grijpen, de regtvaardigheid onzer zaak, en de gegrondheid der vorderingen van ons bestuur, voor ons eigen behoud en in het wezenlijk belang der algemeene rust en den vrede van geheel Europa, ten klaarste doen blijken, en moeten zij onze hoop en ons vertrouwen verlevendigen, dat het goed regt eindelijk zal zegevieren.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten April.

Bijzondere berigten uit Berlijn bevestigen dat HH. KK. HH. de Kroonprins en Kroonprinses van Pruissen tegen het einde der volgende maand naar Petersburg zullen vertrekken en op de reize derwaarts eenen geruimen tijd in de oostelijke Pruissische provincien, onder anderen te Marienburg zullen vertoeven.

— Het St. Petersburgsche dagblad van 19 April behelst het volgende: » Den 20sten dezer is het geboortefeest van den Grootvorst-Troonopvolger, die alsdan zijn 16de jaar volbragt heeft, en door den Keizer zijnen vader met bijzondere plegtigheden voor *meerderjarig* verklaard en zijnen eersten eed op de bestaande Rijks-grondwetten afleggen zal. Er zullen bij die gelegenheid luisterrijke feesten plaats hebben."

Bij dagorder van den 11den April heeft de Keizer van Rusland eene nieuwe organisatie bevolen der infanterie van het afgezonderde leger van den Kaukasus. Gemeld wapen zal dienvolgens bestaan uit eene reserve-grenadier brigade, van twee regimenten, de 20ste en 21ste infanterie divisie, elke van vier regimenten, te zamen tien regimenten; terwijl voorts bij dit leger nog gevoegd zijn 37 bataillons infanterie van linie.

— Men meent dat tusschen het hertogdom Brunswijk en het koningrijk Hanover over een bijzonder tolverbond wordt onderhandeld, dat aan het onlangs door de overige Duitsche staten aangenomen Pruissisch tolstelsel tot tegenwigt zoude moeten strekken. Intusschen meldt de Hamburger *Correspondent*, dat dit ontwerp, immers in Brunswijk weinig bijval vindt, zoodanig dat de meerderheid der kooplieden en fabrikanten den hertog eene petitie zoude hebben aangeboden om hunne bezwaren daartegen te doen gelden.

— Volgens berigten uit Freiburg van 21 april heeft de regering van dat kanton — ter beantwoording van de kennisgeving, dat voortaan geene Zwitsers in Oostenrijk en Sardinië zullen worden toegelaten, dan voorzien van paspoorten, afgegeven door de gezanten dier Mogendheden — aan die gezanten kenbaar gemaakt, dat geene onderdanen van hunne regeringen voortaan in het kanton Freiburg zullen worden toegelaten, zoo zij niet voorzien zijn van passen, afgegeven door de hoofdpolitie van het kanton.

— Te Weenen waren den 21sten genoteerd: 5 pCt. Metall. 97¾; 4 pCt. 88; Bankactien 1242½.

ENGELAND.

LONDEN, den 30sten April.

De onrustige bewegingen onder de arbeidende klasse duren steeds voort. De kleedermakers-gezellen te Bristol en in de hoofdstad, hebben onder anderen dezer dagen verklaard, dat zij eerlang allen arbeid zouden weigeren, indien zij geen meerder werkloon ontvingen. De bazen verzetten zich tegen de vorderingen hunner arbei-

ders, en de zaak is reeds in het Lagerhuis ter sprake gebragt, alwaar sir *Henrij Hardinge* verklaard heeft, dat hij liever in zijn hembd zou uitgaan, dan zich aan de dwingelandij der kleedermakersknechts onderwerpen. In het Hoogerhuis heeft de minister *Brougham* verklaard, dat de bestaande wetten middelen aan de hand gaven, om zoodanige bijeenkomsten en optogten van werklieden, die gevaarlijk waren voor de openbare rust, te verhinderen. — De beraadslagingen over *O'Connell's* voorstel betrekkelijk de Unie tusschen Groot-Brittannie en Ierland werden den 29sten nog voortgezet.

— Uit Portugal heeft men tijdingen, volgens welke de generaal *Sa*, die voor dom *Pedro* in Algarvie bevel voert, en van wiens voortgangen kort geleden zoo veel ophef is gemaakt, aldaar door een der zonen van *de Bourmont* zoo geducht op het hoofd is geslagen, dat hij, zonder eenig noemenswaardig gevolg van troepen, te Faro eene schuilplaats heeft moeten zoeken. Wat er van de 890 Belgen geworden is, die aan den generaal *Sa* tot versterking waren afgezonden, wordt niet gemeld.

Aan den anderen kant heeft de bevestiging der tijding, dat er een Spaansch leger in Portugal was binnengerukt, gisteren op de beurs eenen aangenamen indruk gemaakt. Men wilde weten, dat de sterke Portugesche grensvesting Almeida, die de Spaansche generaal *Rodil* heeft moeten voorbij trekken, den 18den des morgens de vlag van donna *Maria* heeft opgestoken.

— Er zijn eergisteren bij het ministerie van buitenlandsche zaken depeches van onze gezanten te 's Gravenhage en te Brussel ontvangen.

— Gisteren waren genoteerd de 3 pCt. gecons. 92, de 5 pCt. Nederl. werk. schuld 96 en de 2½ pCt. 51 gebleven. De Portugesche schuldbrieven zijn 2 pCt. gerezen.

Ofschoon men met regt elke aantijging der Belgen tegen ons gouvernement onbeantwoord zoude kunnen laten, omdat het thans wel zeker is, dat hunne zoogenaamde grieven noch opregt gemeend, noch de ware beweegredenen van den opstand zijn geweest; zoo kunnen wij ons echter niet onthouden, onze landgenooten opmerkzaam te maken, op het onderscheid hetgeen er bestaat, tusschen het verbod door ons gouvernement aan den oproermaker *Fontan* gedaan, om in het woelige en toen reeds tot oproer zamenspannende Brussel zich neder te zetten, en tusschen de menigvuldige proscriptien, die dezer dagen in het ongelukkige Belgie zoovele slagtoffers hebben getroffen, daar de heer *Lebeau*, die thans, voor loon van zijne oproerskreten, den post van Minister van Justitie in Belgie bekleedt, in zijne onlangs gehoudene redevoering, de onbeschaamdheid en juridische domheid heeft gehad, (welk een rampzalig advocaat moet hij wel geweest zijn!) zijne onregtvaardige daden met de handelingen van ons gouvernement op gelijken voet te stellen, en die Belgische bladen, die gewoon zijn onzen Koning tegen de aanvallen der Belgische revolutionairen te verdedigen, deze gelijkstelling in haar grondbeginsel niet hebben aangetast.

Wij willen dus kortelijk aantoonen, dat volgens algemeene beginsels van staatsregt, ons gouvernement in het gebeurde met *Fontan*, niets heeft verrigt, hetgeen met het regt strijdig is, terwijl het Belgisch bewind daarentegen, ook nu weder den weg van het onregt, van den willekeur, en van de dwingelandij heeft bewandeld.

Wat toch de verschillende gevoelens over den aard en de natuur van den staat zijn mogen, dit is zeker, en wordt door geenen deskundigen betwist, dat de staat eene maatschappelijke vereeniging is, ter onderlinge verdediging, ter handhaving van onderlinge welvaart. — Het gouvernement derhalve, hetgeen het uitvoerend gedeelte van den staat is, behoort bescherming te verleenen, aan alle, die leden van de maatschappelijke vereeniging zijn, doch gelijk elke andere maatschappij, heeft de staat het regt, diegene uit te sluiten, die nog niet in die maatschappelijke vereeniging zijn opgenomen. Indien dus het gouvernement bescherming aan persoon en goed aan vreemdelingen verleent, vervult het eene daad van menschlievendheid, doch volgens zuivere staatkundige beginsels is het daartoe niet verpligt; en al heeft de positive wetgeving in art. 4 van onze grondwet zoowel aan vreemdelingen, als aan ingezetenen, gelijke bescherming van goed en persoon toegezegd, dezelve heeft echter niet aan het gouvernement de verpligting opgelegd, om elken vreemdeling in den staat op te nemen, om elken landlooper als ingezeten toe te laten. De vreemdeling heeft zoolang hij het land doorreist, zoolang hij op het grondgebied van den staat vertoeft, volgens de grondwet regt op bescherming van goed en persoon, doch hij heeft daarom geen regt in den staat te blijven, noch kan in weerwil van het gouvernement medelid van de staatkundige vereeniging worden. — Eerst dan, als hij met vervulling der daartoe vereischte formaliteiten, zich in eene vaste woonplaats heeft gevestigd, kan hij beschouwd worden ingezeten te zijn geworden, en al heeft hij dan nog niet het burgerschap verworven, hij heeft echter door zijn toegelaten verblijf, door de betaling der belastingen, en door het vervullen van andere pligten, die het gouvernement aan ingezetenen oplegt, een regt van inwoning verkregen; en dit verkregen regt kan hem niet weder naar willekeur worden afgenomen. — Toen dus in 1829 een Fransche oproermaker, uit zijn Vaderland verjaagd, zonder paspoort het grondgebied van onzen staat betrad, konde het gouvernement hem als vreemdeling weren of toelaten. Het had de edelmoedigheid van het laatste aan te bieden, onder voorwaarde, dat hij in de Noordelijke provincien zoude verblijven, omdat een revolutionaire pamflet-schrijver in het woelige Belgie te gevaarlijk scheen; en toen de verbannen vreemdeling dit weigerde, maakte ons gouvernement van het eerste gebruik. Bij de Belgen echter zijn de ongelukkige bannelingen, weinige zooals *Cabet* uitgezonderd, geene eigenlijke vreemdelingen; de meeste waren burgers, omdat de burger-regten van Belgie niet hooger dan 1830 kunnen opklimmen; de overige, ingezetenen, die het gouvernement niet had geweerd, toen zij zich in Belgie hadden nedergezet, die alle pligten als ingezetenen meermalen hadden uitgeoefend, die belastingen hadden betaald, tot schutterlijke dienst hadden bijgedragen en hierdoor een verkregen regt op inwoning bezaten: — dat regt kon en mogt volgens regt het niet weer worden ontnomen, dan bij regterlijk vonnis: — doch een gouvernement uit oproer en misdaad voortgesproten, bekreunt zich weinig om dat regt. — Een revolutionair bewind blijft altijd te veel de kenmerken van zijne misgeboorte dragen, dan dat het immer zijn verward herseubrein naar de enge vormen der wet zoude kunnen voegen. — Het regt is misplaatst bij een' troon, door oproer en verraad opgeworpen; — zulk een troon heeft andere zuilen noodig, — geweld en schrik moeten het onregt schragen; want eens den weg van het onregt ingeslagen, moet men noodzakelijk, zoo men niet terstond de vruchten er van wil verliezen, van de eene misdaad tot de andere komen, van oproer tot verraad, van verraad tot plundering, van plundering tot verbanning, van verbanning tot — een schrikbewind, tot dat eindelijk de maat van onregt is gevuld, en het oproer door zichzelf verwoest, plaats maakt voor de herleving van orde en wet.

Het volgende, uit Schijndel onlangs ons toegezonden, hebben wij uithoofde der bijzonderheid geen plaatsje kunnen weigeren:

» Sedert ruim een half jaar heeft hier op het gehucht het Wijbosch, onder de gemeente Schijndel behoorende, naar het getuigenis der inwoners, de duivel zich van tijd tot tijd vertoond. Hij was, naar het zeggen van lieden die hem gezien hadden, zoo groot omtrent als een groot veulen en had ruige haren. Zijne oogen brandden gelijk twee kolen vuurs, en twee vervaarlijke horens zaten op den ijzingwekkenden kop. Hij vertoonde zich slechts nu en dan; deed niemand kwaad, en toch joeg hij den inwoneren eene vrees op het lijf, dat men, bij het naderen van de plaats waar hij gewoonlijk kwam, eene kille huivering gevoelde, en niet dan uit hooge noodzakelijkheid dezelve passeerde.

» De dag van gisteren heeft het raadsel ten eenemale opgelost. Sinjeur de duivel verscheen op den klaren dag en waagde zich tot bij het dorp. Drie schutters van het alhier gekantonneerd liggend 3de bataillon der 2de afdeeling Geldersche schutterij, hadden moeds genoeg het monster, dat met de snelheid eene bliksemstraals de vlugt nam, te vervolgen. Op eenigen afstand zag het zich van voren in zijnen weg belemmerd, zoodat sinjeur eene andere directie moest nemen. In de nieuwe strekking komt hij voor eene hooge heg, springt die over, doch valt daarbij in eene sloot, aan de andere zijde gelegen. Een schutter, die van ter zijde was toegeschoten, heeft den moed boven op den zoogenaamden duivel te springen, plaatst zich, als een' ruiter, op zijn rug, tot steun zich aan de horens vast houdende; op deze wijze belast, was het den duivel, niettegenstaande zijne helsche magt, onmogelijk met zijnen ruiter uit de sloot te komen; hij rende met zijnen last regt door dezelve heen, tot dat hij aan het einde door nog twee toeschietende schutters geheel werd overwonnen.

» Alsnu ging de optogt naar het dorp, en bragt men daar in triomf, in plaats van den duivel, — eenen schoonen, levenden, tweejarigen hertenbok binnen.

» De nieuwsgierigen, van alle zijden zamengevloeid, bewonderden de dappere helden; en de spookhistorie alsnu verklaard ziende, hoorde men, onder handgeklap den algemeenen uitroep: *de duivel van het Wijbosch is gevangen!* «

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

WOENSDAG, *den 30sten April.*

TARWE. — Puike N. roode, wel te plaatsen tot de verlaagde koursen: overige soorten stil: 128 ℔ N. witbonte Pools. *f* 230; — 131, 134 N. Rhijn *f* 180, 187; — 128, 132 puike N. Wismar *f* 165, 173; — 129 N. Rostocker *f* 165.

ROGGE. — Weinig in gedaan, prijzen als voren: 119 ℔ O. Pruiss. *f* 165; — 125 N. Rhijn *f* 140; — 123 N. Munsters. *f* 126, 128.

HAVER. — Stil: 89 ℔ N. fijne Vriessche *f* 80, 82; — 84 O. dito *f* 74.

BOEKWEIT. — Als voorgaande: 117 ℔ N. Geldersche *f* 126.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 1sten Mei.*

NEDERLANDEN.	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Werkl. schuld	2½	50 3/4	50 15/16	50 7/8
Dito dito	5	96 9/16	96 13/16	96 3/4
Uitgestelde dito		1 27/28	1 7/30	
Kansbill. dito		22 3/4	22 7/8	22 13/16
Amort. Syndic.	4½	89 5/8	89 7/8	89 13/16
Dito dito	3½	72 3/4	72 13/16	72 13/16
Schatkistbiljett.	6	101 1/4		
Oorlog[illegible]	5	100 3/4		
Leening 1831	6	100 1/8		
Handel-Maats.	4½	100 11/16	100 3/8	
FRANKRIJK.				
Inschr. Grootb.	3	79	79 1/8	
ENGELAND.				
Dito per 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	69 7/16	70	69 7/8
Dito *f* 1000	3	44 1/2	45	44 5/8
Uitges. 3 pc. Sch.	5	15 3/8	15 7/8	15 5/8
Corp. Bons. Lond.	5	28 7/8	29 3/16	29 3/8
NAPELS.				
Certificat. *L & B*	5			
Dito *Falc. & C.*	5	88 5/8		
Leen. Lond. *R.*	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798/1815	5	102 [illegible]		
Dito dito 1828/1829	5	102 [illegible]		

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Cert. dito 1831	5	96 1/8	96 1/8	
Obl. te London	5	97 1/8	97 1/8	
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	68	68 1/16	
Certificat. dito	6	67 [illegible]		
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300.		111	111 1/2	
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50.		98		
OOSTENRIJK.				
Dito dito *f* 100.				
Dito dito » 250.	4	423		
Metalliek	5	96 3/4		
Dito Lond. gen.	5			
Dito	2½			
Oblig. *Goll & C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsb. dit.	2½			
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3			
BRAZILIËN.				
Dito *Rotschild.*	5	[illegible]		
GRIEKSCHE.				
Dito te London.	5			

*** Een TOONKUNSTENAAR, de vereischten bezittende, om grondig onderwijs te geven in het bespelen der Muzijk-Instrumenten, inzonderheid op de *Clarinet*, *Fagôt* of *Basson*, enz., genegen zijnde zich als zoodanig te verbinden tegen een behoorlijk salaris, wordt verzocht, zich zoo spoedig mogelijk in persoon, of schriftelijk aan te melden (het laatste onder de letters V. A.), aan het adres van de Gebroeders LANGENHUYSEN, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franko*.

*** Degenen, welke voornemens zijn zich als KOFFIJHUISHOUDERS of MARKETENTERS in het kamp bij Oirschot of bij Reijen te plaatsen, moeten zich tot het bekomen der permissien daartoe vervoegen, voor eerstgenoemd kamp, bij den Majoor van den Generalen Staf ROLOFF te Oirschot, en voor het laatstgenoemde bij den Kapitein van den Generalen Staf DE MOULIN, aan den Haansberg bij Reijen.

ADVERTENTIE.

Men verlangt tegen half Mei aanstaande, op een Dorp in de omstreken van Breda, eene VRIJE KAMER, Gemeubileerd, KOST, INWONING en BEWASSCHING, voor een eenig Persoon van middelbare jaren, bij fatsoenlijke lieden, op billijke voorwaarden; die hiertoe genegen zijn adresseren zich, bij de Uitgevers dezer, met gefrankeerde brieven, onder de letter X.

*** Het Gemeente-Bestuur van *Oss*, provincie *Noord-Braband*, noodigt bij deze JONGELINGEN, hebbende den 2^{en} of 3^{en} Rang, bekwaam tot het geven van onderwijs in de Moeder- en Fransche Talen, het Rekenen en de beginselen der Meet- en Stelkunst verstaande, daarbij eene goede hand schrijvende, van zich binnen drie weken na dato heden, aan dit Bestuur of aan den Heere Schoolopziener in het Eerste District 2de gedeelte met vrachtvrije brieven, overleggende certificaten van toelating en van goed gedrag, te adresseren, en dit ter vervulling van de plaats als *Ondermeester* bij het lager onderwijs ter dezer plaatse.

Zijnde het tractement daaraan verbonden voor als nog bepaald op *f* 150, benevens de helft der schoolgelden van die in de Fransche Taal onderwijs genietende leerlingen.

Oss den 1 Mei 1834.

Het Gemeente-Bestuur voornoemd,
DE KNOKKEN V. D. MEULEN. *Pt.*
Ter ordonnantie van hetzelve,
J. VAN GHERT. *Secret.*

*** De Commissie, in het 1828 benoemd, tot regeling van het *Herinnerings Feest aan den Utrechtschen Akademietijd*, hetwelk gevierd zal worden te *Velp*, op Woensdag, den 2den Julij 1834, noodigt allen, die van het begin der Akademische Lessen, in September 1824, tot het begin der groote Vacantie in 1828, geheel of gedeeltelijk, aan de Hoogeschool te *Utrecht* gestudeerd hebben en die verlangen aan dit Feest deel te nemen, uit, om hiervan, benevens *opgave van hun adres*, met gefrankeerde brieven, aan een' der ondergeteekenden kennis te geven, *vóór den 20sten Mei aanstaande*, opdat Commissarissen de gelegenheid hebben, hen nader met het plan en de voorwaarden van deelneming aan dit feest, bekend te maken.

D. J. ARNTZENIUS, te Amsterdam.	J. C. R. HUIJDECOPER, te Wondenberg, (adres in den Doelen, te Amersfoort.)
J. C. BADON GHIJBEN, te Hoorn.	J. LUCHTMANS, Chirurgijn-Majoor, bij de 3e divisie, 2e brigade van het Leger te Velde.
B. J. DIBBETZ, te Garderen, bij Apeldoorn.	Mr G. J. SCHLUITER, te Amersfoort
P. VAN GALEN, te Rotterdam.	A. L. TORCK VAN ROOSENDAAL, te Roosendaal, bij Arnhem.
L. HAMMING, te Utrecht.	
Mr J. J. VAN REES VAN DEN TEMPEL, te 's Gravenhage.	

*** De ondergeteekenden geven bij deze aan hunne geëerde correspondenten berigt, dat hun vorige Reiziger, de Heer A. SEGEM, sedert 1°. Maart ll., niet meer voor hun kantoor werkzaam is, zijnde zijne plaats door een ander vervuld, terwijl zij verzoeken niemand als zoodanig te beschouwen, die niet van behoorlijke bewijzen voorzien is.

Nijmegen den 1 Mei 1834.

Gebr. QUACK GOTTF^s., Senior.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE, VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompaketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag, zijnde zulks van Rotterdam bepaald op:

Woensdag den 7. Mei, des morgens ten 10 ure.
Zaturdag » 10. » » namiddags » 12 »

Nadere inlichtingen bij de Agenten: {W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

*** Op Dingsdag den 6den Mei 1834, voormiddags 11 ure, zal, te Tilburg, ten huize van den Kastelein *Wilhelmus van den Hout*, op de Veldhoven, publiek, *om kontant geld*, worden verkocht:

De GOEDEREN, nagelaten door wijlen den heere 2den Luitenant-Kornet bij het regiment Lanciers, bestaande in: *twee* Zadels, Hoofdstellen en verder harnachement, Zilveren Epauletten, Linnen-goed, Reiskoffer, Valies en verdere zoo Militaire als Burger-Kleederen. Alles op den verkoopdag 's morgens ten 10 ure te zien.

*** Door de ERVEN DOORMAN, Militaire Boekhandelaren te *'s Gravenhage*, wordt uitgegeven:

I. BIJDRAGEN TOT HET GIETWEZEN IN 's RIJKS IJZER-GESCHUTGIETERIJ TE *LUIK*, houdende verscheidene waarnemingen betrekkelijk het springen der vuurmonden in het algemeen, en de daarop gegronde verbeteringen in de gedaante der ijzeren kanonnen; benevens derzelver verbeterde vormings- en gietings-wijze, zoo als ook, ten opzigte van die der Projectilen, enz., welke ten deele in de Geschutgieterij te *Luik* en in de IJzergieterij bij *Delft* zijn ingevoerd, en in de toekomst in de Noordelijke Nederlandsche provincien met nut zouden ingevoerd kunnen worden. Door den Generaal-Majoor U. HUGUENIN. Met vijf steendruk-platen en tabellen. . . . . *f* 4,50.

II. OVER DE LIGTE INFANTERIE of *aanmerkingen omtrent de Inrigting, het Onderwijs en de Taktiek der Ligte Infanterie* van den Graaf DE LA ROCHE AYMON. Naar het Fransch gevolgd door den Baron VAN AYLVA RENGERS. . . . *f* 2,80.

*** Bij JOH. NOMAN & ZOON, Boekhandelaars te Z.-Bommel, is op heden van de pers gekomen en alom verzonden:

I. F. DE BRACK, *Voorpostendienst der Ligte Kavallerie; mijne herinneringen.* Uit het fransch vrij vertaald door een' Officier der ligte kavalerie, opgedragen aan Z. Exc. den heere Luitenant-Generaal *Trip*, in een deel komplect, op velin papier met gedrukten omslag. . . . . *f* 2,50.

II. CORNELIS NEPOS, *de Vita Excellentium Imperatorum*, met aanteekeningen van *Joh. Heinr. Bremi.* Naar de vierde uitgaaf uit het hoogduitsch overgezet, door *H. J. Matthes JCs*., Doctor in de Letteren en Rector van het Gymnasium te Z.-Bommel, gr. 8°. . . . . *f* 3,50.

Ook elk afzonderlijk te bekomen, onder den titel van:

1. Aanteekeningen op *Corn. Nepos* de Vita Excellentium Imperatorum van *Joh. Heinr. Bremi.* . . *f* 2,40.
2. *Corn. Nepos*, de Vita Excellentium Imperatorum Ex Recensione *Joh. Heinr. Bremi.* . . . *f* 0,90.

III. P. D. ANSLIJN, *Leesboek voor de 2de klasse*, ten dienste der scholen, met gedrukten omslag. . . . . . *f* 0,20.

IV. LEESBOEKJE VOOR KINDEREN, in gemakkelijke Leeslesjes, met gedrukten omslag. . . . . *f* 0,10.

V. WONDERLECTUUR. Tweede verbeterde druk. Uit het hoogduitsch. Gr. 8°, op velin papier en gedrukten omslag. *f* 0,90.

Alle leesgezelschappen en liefhebbers van romans, zij dit werkje aanbevolen. De 2e druk getuigt reeds genoegzaam van de gunstige ontvangst.

VI. G. VAN LAAR. *Magazijn van Tuinsieraden*, of Verzameling van Modellen, van aanleg en sieraad van kleine en groote Lusthoven, voornamelijk van dezulken, die met weinig kosten te maken zijn, getrokken uit de voornaamste binnenlandsche werken. In groot kwarto N°. 17—24, (of laatste 8 nommers). In 24 nommers of stukken, is dit werk kompleet, waarin 190 fraaije gekleurde platen voorkomen op velin papier, en waarvan nog weinige komplete Ex. te bekomen zijn tot den prijs van *f* 21,60. (De eerste uitgave heeft gekost *f* 86,40.)

*** De Boekdrukker en Boekhandelaar D. J. HASPELS, te Nymegen, zal bij inteekening uitgeven, een Werkje voor de Jeugd, getiteld:

LEVEN EN DADEN DER VORSTEN UIT HET HUIS *VAN ORANJE*, door de Schrijfster van de Jaren 1830 en 31, met twaalf portretten en twaalf plaatjes, in één deel kompleet.

Het Prospectus waarbij eene proeve van text en plaatjes gevoegd is, is bij alle voorname Boekhandelaren in ons Vaderland, *gratis* te bekomen.

De inteekening blijft open tot [illegible], waarna de prijs met ⅓ verhoogd wordt.

En vente chez Broese et Comp., à Breda:

AVANT-POSTES DE CAVALERIE LEGERE

PAR F. DE BRACK.

SUIVI DU

MANUEL

DU SERVICE DE LA CAVALERIE LEGERE EN CAMPAGNE.

PAR LE COMTE DE LA ROCHE-AYMON.

MM. les Souscripteurs aux *Avant-Postes de M. de Brack* sont informés, que malgré l'augmentation de volume par le *Manuel de la Cavalerie Légère de M. de la Roche Aymon*, le prix reste le même, savoir *f* 2,25; cartonné et en toile *f* 2,60.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.